

2.7. B - võõrkeel

2.7.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

KEHTESTATUD
Türi Põhikooli direktori
18.09.2020 käskkirjaga nr 12

Põhikooli B-võõrkeele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) saavutab keeleoskuse taseme, mis võimaldab tal igapäevastes suhtlusolukordades toime tulla;
- 2) huvitub võõrkeelte õppimisest ning nende kaudu silmaringi laiendamisest;
- 3) omandab oskuse märgata ja väärtustada erinevate kultuuride eripära;
- 4) tunneb erinevaid võõrkeelte õppimise strateegiaid ning oskab neid iseseisvalt kasutada;
- 5) huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
- 6) oskab kasutada eakohaseid võõrkeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteosed, sõnaraamatud, internet), et leida vajalikku infot ka teistes valdkondades ja õppeainetes.

B võõrkeelte nädalatundide jaotumine klassiti:

II kooliaste

6. kl 3 nädalatundi saksa või vene keelt.

III kooliaste

7. kl 3 nädalatundi saksa või vene keelt

8. kl 3 nädalatundi saksa või vene keelt

9. kl 3 nädalatundi saksa või vene keelt

2.7.2. Õppeaine kirjeldus

B-võõrkeele kui teise omandatava võõrkeele õpe võimaldab õpilasel laiendada oma suhtlemisvõimalusi ja kultuurilist silmaringi, tagab juurdepääsu teadmiskallikatele ning loob eeldused vahetuks suhtlemiseks, toetab edasisi õpinguid ja tegevust ühiskonnas. Oluline on erinevate keelte üksteist toetav ja väärtustav õpetamine, aga eriti seoste nägemine A-võõrkeelega.

A-võõrkeelt õppides saadud õpikogemus ja omandatud õpioskused toetavad B-võõrkeele õppimist. Samuti arvestatakse teadmisi, mida õpilane saab õpitava keele maa ja kultuuri kohta teiste õppeainete kaudu.

Võõrkeele kui õppeaine ja suhtlusvahendi omandamine on tegevus, mis nõuab õppijalt pikaajalist pingutust ning aktiivset osalust. Keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Emakeelt võib kasutada vajaduse korral selgituste andmiseks. Võõrkeeleõppes on kesksel kohal tegevused, mis nõuavad keele

eesmärgistatud kasutamist ja lõimivad erinevaid keeleoskuse aspekte. Õpetuses lähtutakse kommunikatiivse õpetuse põhimõtetest. Kommunikatiivne keeleoskus (suhtluspädevus) hõlmab kolme komponenti: keelelist, sotsiolingvistilist ja pragmaatilist. Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis, järk-järgult jõutakse grammatikareeglite teadliku omandamise juurde. Sotsiolingvistilise pädevuse kaudu areneb õppija keelekasutuse olukohasus (viisakusreeglid, keeleregister jm).

Pragmaatilise pädevuse kaudu areneb õppija võime mõista ja luua tekste. Suhtluspädevust arendatakse keeleliste toimingute (kuulamise, lugemise, rääkimise, kirjutamise) kaudu. Keeleõppe telje moodustavad teemavaldkonnad, mille kaudu ja piires kujuneb suhtluspädevus.

Kõigis kooliastmeis ja klassides käsitletakse teemasid kõigist teemavaldkondadest, kuid rõhuasetused ja maht on erinevad. Teemade käsitlemisel lähtutakse õpilaste kogemustest, huvidest ja vajadustest. Õppetegevusi kavandades lähtutakse didaktilistest põhiprintsiipidest (lähemalt kaugemale, tuntult tundmatule, lihtsalt keerulisele, konkreetsele abstraktsele) ning keelekasutuse vajadustest (alustades sagedamini kasutatavatest sõnadest ja vormidest).

Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Kõigis kooliastmeis on oluline osa paaris- ja rühmatööl. Õpilasi suunatakse tegema eakohast iseseisvat tööd (lugema, infot hankima, projektides osalema jne). Suhtluspädevuse ja kultuuriteadlikkuse arendamiseks ergutatakse õpilasi kasutama õpitavat keelt ka väljaspool keeletundi. Motivatsiooni suurendamiseks on soovitatav aidata leida kirjasõpru ning korraldada õppereise, õpilasvahetusi ja kohtumisi õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega.

Kõigis kooliastmeis on oluline õppijat motiveerida ning kujundada temas positiivset hoiakut keeleõppesse. Eduelamuse saavutamiseks luuakse tundides positiivne õhkkond ja väärtustatakse õppija iga edusammu. Õppimist toetab kujundav hindamine. Igal õppeperioodil peab õpilane saama tagasisidet kas sõnalise hinnangu või hinde vormis. Tunnustama peab ka tulemuse saavutamiseks tehtud jõupingutusi. Vigu käsitletakse õppeprotsessis normaalse õppimise osana, nende analüüsimine soodustab õpitava mõistmist ning võimaldab õpilasel oma keelekasutust korrigeerida.

Õpetaja hinnangute kõrval kasutatakse õppes ka enesehindamist ja kaaslaste antud hinnanguid, võttes vajaduse korral abiks nt Euroopa keelemapi.

II kooliastmes hinnatakse õppe alguses põhiliselt õpilase kuulatud tekstist arusaamist ja suulist väljendusoskust, jõudes õppe edenedes kõigi osaoskuste hindamiseni. Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundeliselt. Hinnates kasutatakse hindeid ning suulisi või kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis toovad esile õpilase tugevused ja edusammud.

III kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult. Igal õppeveerandil saab õpilane tagasisidet kas suulise või kirjaliku sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi osaoskuste kohta. Soovitatav on kasutada ülesandeid, mis

hõlmavad erinevaid osaoskusi (nt projektitööd, iseseisev lugemine jmt). Töid, mis sisaldavad kõigi osaoskuste kontrolli, on soovitatav III kooliastmes teha mitte rohkem kui 4 õppeaastas.

2.7.3. Teemad, õpitulemused, õppesisu, õppetegevused ja hindamine klassiti

SAKSA KEEL

6. klassi ainekava B-võõrkeeles, 3 tundi nädalas, 105 tundi aastas

1. Õpitulemused

6. klassi lõpetaja:

1. mõistab üksikuid sõnu ja lihtsa struktuuriga lauseid õpitud sõnavara ulatuses;
2. saab aru lihtsamatest tööjuhustest ja reageerib neile adekvaatselt;
3. tunneb ära igapäevaolukordades sagedamini esinevad väljendid ja oskab neile reageerida;
4. oskab kirjeldada lihtsate õpitud väljendite ja lausetega tuttavaid isikuid, esemeid ja olukordi;
5. väljendab oma suhtumisi ja eelistusi;
6. oskab lühematest olmetekstidest (e-kiri, SMS, kiri) infot leida;
7. oskab kirjutada lühikesi tekste (postkaart, õnnitluskaart, e-kiri, kutse);
8. on omandanud esmased teadmised saksa keele kultuuriruumist (Saksamaa, Austria, Šveits; tähtsamad linnad, kombid);
9. seab endale õpieesmärke, hindab oma saavutusi koos kaaslaste ja õpetajaga.

2. Õppetegevused

6. klassis õpetatakse ja arendatakse kuulamist, lugemist, kõnelemist ja kirjutamist saksa keeles.

Suheldakse nii õpitavas võõrkeeles kui ka emakeeles.

Tekstidest arusaamiseks kasutatakse eakohaseid töövõtteid (nt lühi-, valik- ja õige/vale vastustega küsimused). Toimub põhisõnavara omandamine ja kinnistamine õppesisu, õpetaja korralduste ja tööülesannete kaudu.

Kuulamisel tuntakse ära sõnad, fraasid ja laused; leitakse vastused, sobitatakse või järjestatakse pilte ja tekstilõike.

Suulist suhtlemisostkust arendatakse erineva sisuga paaris- ja rühmatöödega, sh mängude ja rollimängudega igapäevaste situatsioonide ja õpilaste isiklike

kogemuste teemadel. Õpitakse lühemaid tekste arusaadavalt valjusti lugema (häälus).

Kirjutamisoskuse arendamisel kasutatakse mudelkirjutamist, järjestusülesandeid jmt. Õpilane õpib kirjutama lühiteateid, õnnitlusi, lihtsaid kirju ja lühikokkuvõtteid. Õpilasi suunatakse kasutama õpiku sõnastikku.

Õpitakse tundma saksa keelt kõnelevate maade ja oma kultuuri sarnasusi ja erinevusi.

Õppetegevustes rakendab õpetaja IKT õpikeskkondi ning -vahendeid, mis muudavad õppetöö interaktiivseks ja suurendavad õppija autonoomsust väljaspool füüsilist klassiruumi. Veebipõhised tasuta õpikeskkonnad (nt. www.dw.de, www.deutsch-perfekt.com) on sobiv autentne interaktiivne allikmaterjal ainekava õppesisu katmiseks.

Õpperotsessis kasutatakse enese- ja kaaslasehindamise võtteid. Õpetaja hinnang ja analüüs suunab õpilast pöörama tähelepanu oma tugevatele ja nõrkadele külgedele õpioskuste arendamisel.

Üldpädevusi kujundatakse rühmatöodes, rollimängudes, erinevate tööülesannete kaudu.

3. Õppesisu

Mina ja teised – enese ja kaaslase tutvustus, vanus, hobid, välimus, enesetunne.

Kodu ja lähiümbrus – pereliikmed, sugulased, kodu asukoht, ruumid, sisustus.

Kodukoht Eesti - riik, lipp, sümbolid, pealinn, tähtsamad linnad, aastaajad, ilm.

Igapäevaelu – päevaplaan, tunniplaan, tegevused kodus ja koolis, koolitarbed, sisseostude tegemine kirjatarvetekaupluses ja kohvikus.

Vaba aeg – lemmiktegevused, perepuhkus ja kooliväljasõidud.

4. Hindamine

6.klassis hinnatakse kõiki osaoskusi. Õpilane saab õppeprotsessi käigus tagasisidet nii suulise või kirjaliku sõnalise hinnangu kui ka numbrilise hinde vormis.

Õppimist toetava hindamise käigus seavad õpilased koostöös õpetajaga endale õpieesmärke ning sõnastavad, mida nad on enda arvates hästi omandanud ja/või mille omandamiseks peavad nad veel tööd tegema.

7. klassi ainekava B-võõrkeeles (saksa), 3 tundi nädalas, 105 tundi aastas.

1. Õpitulemused

7. klassi õpilane:

1. saab aru kuuldist, kui vestlus on tuttavalt igapäevaeluga seotud teemal;
2. saab aru lühikestest ja lihtsatest tekstidest tuttavatel teemadel, mõistab olulist;
3. oskab koostada õpitud teemal lihtsaid lühikesi kirjeldavaid tekste (nt isiklik kiri), kasutades lihtsaid teksti sidumise võtteid;
4. oskab anda lühiülevaate kuuldist, nähtust, loetust ja kogetust ning avaldada oma arvamust;
5. suhtub positiivselt võõrkeele õppimisse ja leiab võimalusi võõrkeele õppimiseks ka väljaspool koolikeskkonda (nt internetis);
6. tutvub Saksamaa, Austria ja Šveitsi kultuurilise taustaga (olulised nähtused, sündmused, isikud);
7. seab endale õpiesmärke, hindab oma saavutusi koos kaaslaste ja õpetajaga;
8. tuleb toime paaris- ja rühmatööga kaasnevate rollidega ja toetab kaasõpilasi õppimisel.

2. Õppesisu

Mina ja teised – suhted sõprade, perekonna ja lähikondsetega; iseloom ja käitumine, võimed ja tervis; välimus ja riietus; ühised tegevused.

Kodu ja lähiümbrus – Igapäevased tegevused kodus, sündmused pere ja sõpraderingis, koos veedetav aeg.

Kodukoht Eesti – loodus ja ilm, aastaajad; tähtpäevad.

Riigid ja nende kultuur – aastaringi tähtsamad, meedias kajastatud sündmused; tähtpäevad ja kombed.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö – koolielu, erinevad klassiruumid, oma klass, koolipäev, õppeained, huviringid, unelmate kool; arsti vastuvõtul.

Vaba aeg – erinevad vaba aja veetmise võimalused; telekava; piletite ostmine ja kinokülastus; erinevad muusikastiilid; sport, iidolid ja eeskujud; spordivigastused, turvalisus ja esmaabi osutamine.

3. Õppetegvused

7. klassis toetab õpetaja õpilaste suhtlemist saksa keeles nii suulises kui kirjalikus vormis.

Võrdset tähelepanu pööratakse kõigile osaoskustele, jätkuvalt tegeldakse õigekirjaoskuse ja loovuse arendamisega.

Sõnavara laiendamisele aitab kaasa interneti eesmärgipärane kasutamine. Õpilast suunatakse iseseisvalt otsima teavet teda huvitavas valdkonnas ja seda kaaslastega jagama. Paaris- ja rühmatöö tulemusi õpitakse kaaslastele esitlema ja teiste töö kohta hinnangut andma.

Kirjutamisoskuse arendamisel pööratakse tähelepanu õpilase loovuse arendamisele, etteantud mudelid puudutavad vormi. Kirjutistes suunatakse õpilast avaldama oma arvamust ja seda põhjendama õpitud sõnavara ulatuses. Kirjutatavad tekstid on valdavalt kirjad või lühikokkuvõtted või -kirjeldused.

Õpilased kasutavad õppetöös erinevaid sõnastikke, selleks pakutakse õpilastele eesmärgipäraseid ülesandeid.

Õpetaja suunamisel hakkab õpilane õpitavas keeles oma huvidele ja võimalustele vastavalt kuulama/vaatama eakohaseid saateid ja lugema erinevaid tekste.

Õppetegevustes rakendab õpetaja IKT õpikeskkondi ning -vahendeid, mis muudavad õppetöö interaktiivseks ja suurendavad õppija autonoomsust väljaspool füüsilist klassiruumi. Veebipõhised tasuta õpikeskkonnad (nt. www.dw.de, www.deutsch-perfekt.com, www.klett.de) on sobiv autentne interaktiivne allikmaterjal ainekava õppesisu katmiseks.

Õpilane õpib koos õpetaja ja kaaslastega oma tegevusi kavandama ja hindama; valima ja rakendama tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi, nägema oma eksimusi ja korrigeerima oma tegevust.

Üldpädevuste kujundamine toimub tunnitöös erinevate töövõtete kaudu, aga ka õuesõppetundides, muuseumitundides ja teistel ühisüritustel (ainepäevad, ainenädal).

4. Hindamine

7. klassis hinnatakse kõiki osaoskusi kas sõnalise hinnangu või numbrilise hinde vormis. Ülesande eesmärgist lähtuvalt hinnatakse ühte kindlat või mitut keeleoskuse aspekti. Edukriteeriumides lepitakse õpilastega eelnevalt kokku.

Õppimist toetava hindamise käigus seavad õpilased koostöös õpetajaga endale õpieesmärgid ning sõnastavad, mida nad on enda arvates hästi omandanud ja/või mille omandamiseks peavad nad veel tööd tegema.

Õpilased omandavad ja kasutavad süstemaatiliselt enese- ja kaaslasehindamiseks vajalikke väljendeid.

8. klassi ainekava B-võõrkeeles (saksa), 3 tundi nädalas, 105 tundi aastas

1. Õpitulemused

8. klassi lõpetaja:

1. mõistab igapäeva eluga seotud teemadel olulist, mõistab konteksti abil ka tundmatuid sõnu;
2. oskab rääkida oma kogemustest ja kavatsustest ning oma seisukohti põhjendada, kasutades omandatud sõnavara;
3. oskab koostada lihtsat lühikest kirjeldavat teksti õpitud teemadel;

4. saab hakkama saksa keelt emakeelena kõnelevate inimestega suheldes õpitud teemade raames;
5. tunneb huvi Saksamaa, Austria ja Šveitsi kultuuri vastu, vaatab filme ja telesaateid subtiitritega;
6. kasutab erinevatest autentsetest allikatest (ajalehed, ajakirjad, internet) pärinevat infot;
7. töötab õpetaja osalisel juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas;
8. teab edukriteeriume, hindab õpetaja ja kaaslaste abiga oma tugevaid ja nõrku külgi.

2. Õppesisu

Mina ja teised – Huvid ja võimed; oma õpioskuste kirjeldamine; suhted sõprade ja lähikondsetega; eeskujud ja iidolid, tulevikuplaanid.

Kodu ja lähiümbrus – kodukoha tuntumad vaatamisväärsused ja nende tutvustamine külalistele; perekondlikud sündmused ja tähtpäevad.

Kodukoht Eesti – loodus, looduskaitse, keskkonnaprobleemid.

Riigid ja nende kultuur – Saksamaa, Austria ja Šveitsi sümboolika, tähtpäevad ja kombed; tuntud tegelased ajaloo- ja kultuurivaldkonnast, kuulsad teadlased ja nende saavutused; Saksamaa naaberriigid ja liidumaad; Berliini sõjajärgne ajalugu. Eakaaslaste elu teistes riikides.

Igapäeva elu. Õppimine ja töö – Suhtlemine teeninduses; turvalisus; koolielu; koolitee; tee küsimine ja juhatamine; elukutsed, vajalikud omadused.

Vaba aeg – erinevad meediavahendid; internet, blogid, mobiiltelefoni kasutamine; erinevad vaba aja veetmise viisid; ohud; turvalisus. Tuntud kultuuritegelased.

3. Õppetegevused

Tunnis suheldakse üha enam saksa keeles. Sõnavara arendamiseks kasutatakse IKT vahendeid ning erinevaid digikeskkondi, näiteks veebiviktoriinid ja mängud. Õpilast suunatakse aktiivselt ja iseseisvalt kasutama erinevaid sõnastikke, kasutama õppetunni ja koduste ülesannete tegemisel nii nutiseadmeid kui paber kandjal sõnastikke.

Rollimängude kaudu arendatakse suhtluspädevust, ettevõtluspädevust ja sotsiaalset pädevust.

Rühma- ja paaris tööde esitluste käigus arendatakse esinemisjulgust ja – oskust. Kirjutamisoskuse arendamisel muutub üha olulisemaks oma arvamuse avaldamine ja põhjendamine erinevatel teemadel ja erinevates tekstides.

Pööratakse tähelepanu kirjalike tööde vormistamisnõuete harjutamisele ja kinnistamisele.

Õppetegevustes rakendab õpetaja IKT õpikeskkondi ning -vahendeid, mis muudavad õppetöö interaktiivseks ja suurendavad õppija autonoomsust väljaspool füüsilist klassiruumi. Veebipõhised tasuta õpikeskkonnad (nt.

www.dw.de, www.deutsch-perfekt.com, www.slowgerman.com) on sobiv autentne interaktiivne allikmaterjal ainekava õppesisu katmiseks.

Erinevate meediumite (ilukirjandus, kultuuriesindajad, meediatekstid, filmid) kaudu tekitatakse õpilastes huvi saksa keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu. Kõikide tegevuste juures on õpetajal suunav, abistav ja juhendav roll.

4. Hindamine

1. Hinnatakse kõiki osaoskusi nii eraldi kui lõimitult.
2. Õpilane saab õppeprotsessi käigus tagasisidet nii sõnalise hinnangu kui ka numbrilise hinde vormis.
3. Iga õppeperioodi alguses seatakse koos õpilastega eesmärgid ja arutatakse läbi edukriteeriumid.
4. Õpilane omandab sõnavara ja uusi võtteid enese- ja kaaslasehindamiseks.

9. klassi ainekava B-võõrkeeles (saksa), 3 tundi nädalas, 105 tundi aastas

1. Õpitulemused

9. klassi õpilane

1. saab aru kuuldust igapäevastel teemadel;
2. oskab kirjeldada sündmusi ja vahendada kogemusi, unistusi, muljeid ning eesmäärke;
3. oskab kirjutada isiklikku kirja ja lühikirjandit, kasutades õpitud keelendeid;
4. oskab teha intervjuud, saamaks informatsiooni elu kohta saksakeelsetes maades;
5. tuleb toime igapäevases suhtluses saksa keelt emakeelena rääkiva inimesega;
6. omandab oskuse märgata ja väärtustada kultuuride eripära;
7. kasutab erinevaid teabeallikaid vajaliku info otsimiseks, kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid;
8. oskab õpetaja abiga eesmäärke seada ja enda tegevusi analüüsida.

2. Õppetegevused

9. klassis arendatakse kõiki osaoskusi, kasutades selleks erinevaid tegevusi.

Oluline on sõnavara arendamine ja kinnistamine ning iseseisvate tööharjumuste kujundamine. Õpilasi julgustatakse üha enam suhtlema saksa keeles, kasutama saksa keelt ka väljaspool tunde. Kasutatakse intervjuueerimist, rollimänge, paaris- ja rühmatööd.

Õpilane loeb lühemaid eakohaseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste ja kuulab üldlevinud teemadel uudiseid, intervjuusid ja vaatab saksakeelseid filme.

Kirjutamisoskuste arendamiseks kasutatakse loovkirjutamist (kuulutused, teated, isiklik kiri, lühikokkuvõtted, lühikirjand, referaat).

Õpilast suunatakse kasutama erinevaid teatmeallikaid (sõnaraamat, internet, õpiku sõnastik) sõnade tähenduse ja õigekirja kontrollimiseks.

Õppetegevustes rakendab õpetaja IKT õpikeskkondi ning -vahendeid, mis muudavad õppetöö interaktiivseks ja suurendavad õppija autonoomsust väljaspool füüsilist klassiruumi. Veebipõhised tasuta õpikeskkonnad (nt. www.dw.de, www.deutsch-perfekt.com, www.slowgerman.com, www.deutsch-vitamine.de, www.pasch-net.de) on sobiv autentne interaktiivne allikmaterjal ainekava õppesisu katmiseks.

Õpilane kasutab õppeprotsessis koostööstrateegiaid, aitab kaasõpilasi. Õpilane oskab oma tööd planeerida , korraldada ja kontrollida.

Õpetaja juhendamisel analüüsib õpilane enda tugevaid ja nõrku külgi, seab eesmärged ja kohandab õpistrateegiaid.

Enesehindamisel kasutab õpilane erinevaid töövõtteid (nt lühikokkuvõtted, vestlused, eneseanalüüsilehed, tagasisidelehed).

3. Õppesisu

Mina ja teised – erinevate inimtüüpide kirjeldamine; iseloomu ja harjumuste, tugevate ja nõrkade külgede kirjeldamine; suhted perekonnas, klassis, sõpruskonnas; kogemuste jagamine ja tunnete väljendamine.

Kodu ja lähiümbus – perekondlikud sündmused ja tähtpäevad; kodu ja koduümbruse kirjeldamine; kohalikud vaatamisväärsused.

Kodukoht Eesti – Eesti asukoht, sümboolika; loodus, kliima, keskkonnaprobleemid ja neile lahenduste otsimine; tähtpäevad ja tavad; kultuuritraditsioonid.

Riigid ja nende kultuur – Saksamaa, Austria, Šveits; erinevad piirkonnad, suuremad linnad, loodus; reisimisvõimalused, tänava- ja rongiliiklus; majutusvõimalused noortehotellis, kämpingus.

Igapäeva elu. Õppimine ja töö – koolielu, koolikaaslased, suhted klassis; erinevad ametid, seostamine isikuomaduste ja hobidega; eelistused, kutsevalik; tulevikuplaanid ja unistused.

Vaba aeg – tehnoloogia ja nutivahendid, nende kasutusala; interneti plussid ja miinused, arvutisõltuvus, turvalisus; erinevad puhkuse veetmise viisid, reisimine Eestis ja saksa keelt kõnelevates maades; meelelahutus, erinevad vaba aja veetmise viisid.

4. Hindamine

9. klassis hinnatakse kõiki osaoskusi eraldi või lõimitult.

Õppeprotsessi käigus saab õpilane õpetajalt tagasisidet nii sõnalise hinnangu kui numbrilise hinde vormis.

Õppeprotsessis kasutatakse enese- ja kaaslasehindamist.

6. klass saksa keel (B-võõrkeel), 105 tundi

Teemad	Õpitulemused	Õppesisu, õppetegevused	Lõiming
Mina ja teised Iseloom, välimus, enesetunne ja tervis, suhted sõprade ja lähikondsetega, ühised tegevused, viisakas käitumine.	1.Saab hakkama õpitavas keeles oma huvidest ja iseloomust rääkides; 2.mõistab, kui vastava kultuuri esindaja räägib iseendast, oma iseloomust ja tervisest.	Huvide, iseloomu , tervise ja suhete kohta tekstide lugemine, kuulamine ja tõlkimine (saksa-eesti-saksa keeles).	Terviseõpetus, suhtlemisõpetus, inimeseõpetus, psühholoogia; kohtumine meditsiinitöötajatega
Kodu ja lähiümbrus Pereliikmed, sugulased, kodu asukoht, ruumid, sisustus.	1.Oskab kirjeldada oma kodu ja lähiümbrust ; 2. oskab selgitada perekondlikke sündmusi ja tähtpäevi ning nende eesmärgid saksa keeles.	Türi kohta saksa keeles materjali otsimine, selle lugemine, tõlkimine ning lühikokkuvõtte esitamine ainetunnis; oma sugupuu tutvustamine; lühireferaat saksa keeles oma kodukoha kohta	Türi ajaloo tutvumine Ringhäälingumuseumis, ajalootunnis, kodu-uurimine; koha peal vastavate märksõnade otsimine saksa keeles
Kodukoht Eesti Riik, lipp, sümbolid, pealinn, tähtsamad linnad, aastaajad, ilm.	1.Oskab kirjutada lühikesi tekste ja ülevaateid Eesti riigi, rahva, ilma ja looduse kohta; 2. oskab ka hankida vastavat infot	Meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine (nt uudised,	Geograafia, Eesti ajalugu, Euroopa ajalugu, turism Eestis; loodusõpetus ja kohtumine keskkonnakaitse töötajaga; koostöö Saksa

	saksakeelsest kirjandusest (sh Internetist, turismiinfo punktidest).	lühifilmid), et anda ülevaade Eesti riigist, rahvast, traditsioonidest, ilmast ja loodusest. Võib kasutada grupi- ja/või projektitööna.	Goethe Instituudiga
Riigid ja nende kultuur Õpitavat keelt kõnelevate riikide sümboolika, tähtpäevad ja kombed; mõned tuntumad sündmused ja saavutused ning nendega seotud nimed ajaloo- ja kultuurivaldkonnast, õpitava keele kultuuriruumi kuuluvad riigid; Eesti naaberriikide ja tuntumate maailmariikide nimed, rahvad ja keeled.	1. On omandanud esimesed teadmised õpitava keele maa kultuuriloos. 2. oskab võrrelda erinevate made kultuuride erinevusi ning oskab neid ka praktilises elus kasutada.	Ettekande koostamine ning läbiviimine Eesti, Eesti naaberriikide ning Saksamaa (sh liidumaad); kohta. Giidi rolli harjutamine läbi mängu.	Kultuurilugu, ajalugu (saksa ja eesti), kunstiajalugu, keeleajalugu, eesti keel ja kirjandus, muusikaõpetus.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Päevaplaan, tunniplaan, tegevused kodus ja koolis, koolitarbed, sisseostude tegemine kirjatarvetekaupluses ja kohvikus	1. Oskab harjutada paaris ja rühmas tee küsimist ja juhatamist; 2. oskab küsida teisi isiku tervisliku seisundi kohta;	Suhtlemise ja vestluse harjutamine; küsimuste esitamine hügieeni- ja toitumisteedel; inimese kehaosade nimetamine ning nende funktsioonide kirjeldamine; rollimängud ja äraarvamismängud	Terviseõpetus (kohtumine toitlustusspetsialistiga ning arstiga), kutse- ja karjäärinõustamine; EL-I materjalid

	3. on võimeline kirjeldama erinevaid ametid (ca 5) ning lühidalt iseloomustama ning põhjendama oma kutsevalikut.	erinevate ametite kohta	
Vaba aeg Lemmiktegevused, perepuhkus ja kooliväljasõidud.	Oskab loetleda erinevaid vaba aja tegevusi; Oskab kirjeldada oma huvisid ning küsida teavet teiste isikute huvide kohta; Oskab nimetada ja eristada põhilisi meediavahendeid ning võrrelda neid kultuurilises mitmekesisuses.	Intervjuu ja küsitluse läbiviimine huvide ja kultuurilise mitmekesisuse kohta; saksa keeles raadiosaate/vestluse kuulamine ning kuuldu üle arutlemine	Kaunid kunstid (teater, muusika, kino, kirjandus); rekreatsioon; integratsioonipoliitika; EL-I materjalid

7. klass saksa keel (B-võõrkeel), 105 tundi

Teemad	Õpitulemused	Õppesisu, õppetegevused	Lõiming
Mina ja teised Suhted sõprade, perekonna ja lähikondsetega; iseloom ja käitumine, võimed ja tervis; välimus ja riietus; ühised tegevused.	Oskab märgata probleemi, pakub lahendusvõimalusi. Oskab kirjutada lühijuttu teemal "Noorte probleemid". Oskab kirjutada isiklikku kirja.	Rollimängud. Eri liiki tekstide kuulamine ja lugemine. Intervjuu kaasõpilasega. Isikliku kirja kirjutamine.	Inimeseõpetus. Teistega arvestamine. Sõltuvused. Tugiisikud.

		Pildi kirjeldamine. Ankeedi koostamine. Lühijutu kirjutamine.	
Kodu ja lähiümbrus Igapäevased tegevused kodus, sündmused pere ja sõpraderingis, koos veedetav aeg.	Oskab rääkida perekondlikest sündmustest ja tähtpäevadest. Oskab koostada ja ette kanda referaati. Oskab kirjutada ja dekoreerida küllakutset.	Rollimängud. (Telefonikõned). Iseseisev lugemine. Referaadi koostamine. Loovjutu esitamine kollaaži põhjal.	Inimeseõpetus. Peresuhete väärtustamine. Kunst. Dekoreerimine

Kodukoht Eesti Loodus ja ilm, aastaajad; tähtpäevad.	Oskab eristada põhjust ja tagajärge. Oskab teha lühikokkuvõtte Eesti vaatamisväärsustest (nt vabaõhumuuseum Rocca al Mares).	Rollimängud. Erinevate tekstide kuulamine ja lugemine. Küsitlus kaasõpilaste seas. Luuletuse kirjutamine. Iseseisev lugemine. Lühikokkuvõtte tegemine. Foto kirjeldamine.	Matemaatika. Loogikareeglite kasutamine. Geograafia. Keskkond.
Riigid ja nende kultuur Aastaringi tähtsamad, meedias kajastatud sündmused; tähtpäevad ja kombed.	Oskab anda lühiülevaate saksa keelt kõnelevate maade kohta. Teadvustab kultuurierinevusi ja oskab nendega arvestada. Oskab nimetada linnu, kus eksisteerivad kõrvuti mitmed kultuurid. Oskab nimetada eeliseid ja puudusi kokkupuutumisel erinevate kultuuridega.	Iseseisev lugemine. Rollimängud. Erinevate tekstide kuulamine ja lugemine. Kokkuvõtte ühe saksa keelt kõneleva maa kohta. Projekt ja esitlus. Erinevatest teabeallikatest info otsimine.	Informaatika. Infootsingud.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö koolielu, erinevad klassiruumid, oma klass, koolipäev, õppeained,	Tunneb erinevaid õpitehnikaid (<i>brainstorming</i>, <i>mindmapping</i>).	Intervjuu kaasõpilastega. Küsimustiku koostamine,	Kehaline kasvatus. Füüsiline vastupidavus ja

huviringid, unelmate kool; arsti vastuvõtul.	Osaleb projektides. Oskab koostada tervisliku (sünnipäeva)menüü. Oskab kirjutada lühijuttu teemal “ Halvad harjumused”.	läbiviimine. Iseseisev lugemine. Tekstidest lühikokkuvõtte tegemine. Projektõpe. Rollimängud (kohvikus, sünnipäeval).	turvalisus. Inimeseõpetus. Sõltuvused. Narkootikumid. Tervislik toitumine.
Vaba aeg Erinevad vaba aja veetmise võimalused; telekava; piletite ostmine ja kinokülastus; erinevad muusikastiilid; sport, iidolid ja eeskujud; spordivigastused, turvalisus ja esmaabi osutamine.	Teadvustab meedia mõju inimeste väärtustele ja igapäevaelule. Oskab teha oletusi ja neid põhjendada. Teab reklaami mõju ja sellega seonduvaid ohtusid. Oskab kirjutada oma iidolist (filmikunst, muusika jne).	Küsitluse läbiviimine kaasõpilaste seas. Kollaaž lemmikutest. Ankeedi koostamine iidoli kohta. Pildi kirjeldamine. Rollimängud. Iseseisev lugemine. Reklaamide, lühifilmide, videoklippide vaatamine.	Inimeseõpetus. Stress ja sellega toimetulek. Kirjandus. Lugemisharjumuse tekkimine. Muusika. Erinevate muusikastiilide kuulamine vabal ajal; muusikakanalite jälgimine.

8. klass saksa keel (B-võõrkeel), 105 tundi

Teemad	Õpitulemused	Õppesisu, õppetegevused	Lõiming

Mina ja teised Huvid ja võimed; oma õpioskuste kirjeldamine; suhted sõprade ja lähikondsetega; eeskujud ja iidolid, tulevikuplaanid.	Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest, keelekursustest. Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi. Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldust, kui vestlus on tuttavalt igapäevaeluga seotud teemal.	Rollimängud. Eri liiki tekstide kuulamine ja lugemine. Tarbetekstide (kuulutus, teadaanne) koostamine. Lühiettekanded. Hobide tutvustamine.	Inimeseõpetus. Suhted sõprade ja lähikondsetega.
Kodu ja lähiümbrus Kodukoha vaatamisväärsused ja tundumad nende tutvustamine külalistele; perekondlikud sündmused ja tähtpäevad.	Oskab kirjutada oma kodukohast. Oskab küsida ja juhatada teed. Oskab võrrelda vaatamisväärsusi Berliinis ja kodukohas. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab nimetada kodukohas esinevaid keskkonnaprobleeme.	Rollimängud. Eri liiki tekstide kuulamine ja lugemine. Lühijutukese kirjutamine kodukohast. Info otsimine võõrkeelsetest teabeallikatest.	Informaatika, inglise keel. Infootsingud. Ajalugu. Kodukoha ajalugu.
Kodukoht Eesti Loodus, looduskaitse, keskkonnaprobleemid.	Oskab tutvustada Eesti vaatamisväärsusi. Oskab jutustada reisimisvõimalustest erinevate liiklusvahenditega . Oskab rääkida keskkonnateadlikust	Lühifilmide vaatamine. Graafikute kirjeldamine. Intervjuude tegemine kaasõpilastega. Lühiettekanded vaatamisväärsustest.	Geograafia. Erinevad maastikutüübid Eestis. Keskkond.

	käitumisest. Oskab nimetada keskkonnaprobleeme ja nende võimalikke lahendusi.	Audiogiidi tekstide koostamine.	
Riigid ja nende kultuur Saksamaa, Austria ja Šveitsi sümbolika, tähtpäevad ja kombed; tuntud tegelased ajaloo- ja kultuurivaldkonnast, kuulsad teadlased ja nende saavutused; Saksamaa naaberriigid ja liidumaad; Berliini sõjajärgne ajalugu. Eakaaslaste elu teistes riikides.	Oskab nimetada Saksamaa sümbolikat ja tunneb riigi geograafiat. Oskab nimetada Saksamaa naaberriike ja liidumaad. Tunneb kuulsaid sakslasi ja nende saavutusi. Tunneb Berliini sõjajärgset ajalugu.	Lühifilmide vaatamine. Rollimängud. Lühiettekanded kuulsate sakslaste kohta. Saksamaa kontuurkaardi täitmine. Info otsimine erinevatest teabeallikatest.	Ajalugu. Euroopa ajalugu. Geograafia. Euroopa riigid, maadeavastajad. Füüsika. Einsteini, J. Kepleri teooriad. Muusika. Beethoveni looming.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Suhtlemine teeninduses; turvalisus; koolielu; koolitee; tee küsimine ja juhatamine; elukutsed, vajalikud omadused.	Oskab rääkida, kuidas läheb kooli; näha ja ennetada ohtusid. Oskab küsida ja juhata teed. Leiab sõiduplaanist vajaliku info. Oskab osta sõidupiletit.	Rollimängud. Eri liiki tekstide kuulamine ja lugemine. Info otsimine teabeallikatest.	Inimeseõpetus. Turvalisus igapäevasituatsioonides.
Vaba aeg erinevad meediavahendid; internet, blogid, mobiiltelefoni kasutamine;	Oskab jutustada oma telefoni-, arvutikasutusest.	Graafikute kirjeldamine. Intervjuu kaasõpilasega.	Inimeseõpetus. Eheda

erinevad vaba aja veetmise viisid; ohud; turvalisus. Tuntud kultuuritegelased.	Oskab rääkida erinevatest internetivõimalustest. Oskab tuua välja mobiiltelefoni, arvuti ja interneti plusse ja miinuseid. Oskab kirjutada isiklikku kirja. Oskab osutada esmaabi vaba aja veetmisel (kukkumine rattasõidul, ninaverejooks) tekkinud vigastuste korral.	Rollimängud. Eri liiki tekstide kuulamine ja lugemine. Diagrammi joonistamine. Isikliku kirja kirjutamine.	suhtluse väärtustamine. Esmaabi osutamine. Informaatika.

9. klass saksa keel (B-võõrkeel), 105 tundi

Teemad	Õpitulemused	Õppesisu, õppetegevused	Lõiming
Mina ja teised Erinevate inimtüüpide kirjeldamine; iseloomu ja harjumuste, tugevate ja nõrkade külgede kirjeldamine; suhted perekonnas, klassis, sõpruskonnas; kogemuste jagamine ja tunnete väljendamine.	Saab õpitavat keelt emakeelena kõnelevate inimestega igapäevases suhtlemises enamasti hakkama, tuginedes Saksamaa kultuuritavadele. Saab hakkama õpitavas keeles oma huvidest ja iseloomust rääkides; mõistab, kui vastava kultuuri esindaja räägib iseendast, oma iseloomust ja tervisest.	Huvide, iseloomu, tervise ja suhete kohta tekstide lugemine, kuulamine ja tõlkimine.	Terviseõpetus, suhtlemisõpetus, inimeseõpetus, psühholoogia; kohtumine meditsiinitöötajatega
Kodu ja lähiümbrus Perekondlikud sündmused ja tähtpäevad; kodu ja koduümbruse kirjeldamine; kohalikud vaatamisväärsused.	Saab õpitavat keelt emakeelena kõnelevate inimestega igapäevases suhtlemises enamasti hakkama, tuginedes Saksamaa kultuuritavadele. Saab hakkama õpitavas keeles oma huvidest ja iseloomust rääkides; mõistab, kui vastava kultuuri esindaja räägib iseendast, oma iseloomust ja tervisest.	Türi kohta saksa keeles materjali otsimine, selle lugemine, tõlkimine ning lühikokkuvõtte esitamine ainetunnis; oma sugupuu tutvustamine	Terviseõpetus, suhtlemisõpetus, inimeseõpetus, psühholoogia.

Kodukoht Eesti Eesti asukoht, sümboolika; loodus, kliima, keskkonnaprobleemid ja neile lahenduste otsimine; tähtpäevad ja tavad; kultuuritraditsioonid.	Oskab kirjutada lühikesi tekste ja ülevaateid Eesti riigi, rahva, ilma ja looduse kohta. Samas oskab ka hankida vastavat infot inglise keelsest kirjandusest.	Eesti asukoht ja sümboolika, riigikord, kultuuritavad, meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine (nt uudised, lühifilmid), et anda ülevaade Eesti riigist, rahvast, traditsioonidest, ilmast ja loodusest (looduskaitse). Võib kasutada grupi- ja/või projektitööna.	Geograafia, Eesti ajalugu, Euroopa ajalugu, turism Eestis; loodusõpetus ja kohtumine keskkonnakaitse töötajaga
Riigid ja nende kultuur Saksamaa, Austria, Šveits; erinevad piirkonnad, suuremad linnad, loodus; reisimisvõimalused, tänava- ja rongiliiklus; majutusvõimalused noorte hotellis, kämpingus.	On omandanud esmased teadmised õpitava keele maa kultuuriloost; oskab võrrelda erinevate made kultuuride erinevusi ning oskab neid ka praktilises elus arvestada. Õpilane oskab väärtustada mõtteviiside mitmekesisust.	Saksa keelt kõnelevate riikide sümboolika, tähtpäevad ja kombed; mõned tuntumad sündmused ja saavutused ning nendega seotud nimed ajaloo- ja kultuurivaldkonnast; Ettekande koostamine ning läbiviimine Eesti, Eesti naaberriikide ning Saksamaa kohta. Giidi rolli harjutamine läbi rollimängu. Kõigi kultuuride omanäolisus ja väärtuslikkus.	Kultuurilugu, ajalugu, kunstiajalugu, keeleajalugu, eesti keel ja kirjandus, muusikaõpetus, museum, ja kirik kultuuriväärtuste kandjana
Igapäevaelu. Õppimine ja töö Koolielu, koolikaaslased, suhted klassis; erinevad ametid, seostamine isikuomaduste ja hobidega;	Oskab harjutada paaris ja rühmas tee küsimist ja juhutamist; oskab küsida teisi isiku tervisliku seisundi kohta; on võimeline kirjeldama erinevaid ameteid (ca 5) ning	Suhtlemise ja vestluse harjutamine; küsimuste esitamine hügieeni- ja toitumisteedel; inimese kehaosade nimetamine ning nende funktsioonide kirjeldamine;	Terviseõpetus (kohtumine toitlustusspetsialistiga ning arstiga), kutse- ja karjäärinõustamine

eelistused, kutsevalik; tulevikuplaanid ja unistused.	lühidalt iseloomustama ning põhjendama oma kutsevalikut.	rollimängud ja äraarvamismängud erinevate ametite kohta	
Vaba aeg tehnoloogia ja nutivahendid, nende kasutusala; interneti plussid ja miinused, arvutisõltuvus, turvalisus; erinevad puhkuse veetmise viisid, reisimine Eestis ja saksa keelt kõnelevates maades; meelelahutus, erinevad vaba aja veetmise viisid.	Oskab loetleda erinevaid vaba aja tegevusi; oskab kirjeldada oma huvisid ning küsida teavet teiste isikute huvide kohta; oskab nimetada ja eristada põhilisi meediavahendeid ning võrrelda neid kultuurilises mitmekesisuses. Õpilane oskab arvestada erinevate seisukohtadega.	Intervjuu ja küsitluse läbiviimine huvide ja kultuurilise mitmekesisuse kohta; inglise keeles raadiosaate/vestluse kuulamine ning kuuldu üle arutlemine.	Kaunid kunstid (teater, muusika, kino, kirjandus); rekreatsioon; integratsioonipoliitika; reklaamispsühholoogia